

OD ISTOG AUTORA:

ALEKS

Pjer Lemetr

KAMIJ

Prevela s francuskog
Gordana Breberina

■ Laguna ■

Naslov originala

Pierre Lemaitre

SACRIFICES

Copyright © Editions Albin Michel-Paris 2012

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Za Paskalin

*Posvećeno Kati Bordo,
u znak zahvalnosti za pruženu podršku.
S ljubavlju.*

„Nismo svesni ni stotog dela onoga što nam se dešava.
Ne znamo koji delić neba plaća ceo ovaj pakao.“

Vilijam Gadis, *Priznanja*

Prvi dan

10.00

Neki događaj se smatra ključnim ako vam potpuno poremeti život. Kamij Verhuyen je to pročitao, nekoliko meseci ranije, u jednom članku o „ubrzanju istorije“. Odmah ćete primetiti da se taj ključni, upečatljivi, neočekivani događaj, koji može da vam naelektriše nervni sistem, razlikuje od svih drugih događaja u vašem životu zato što ima specifičnu energiju i težinu: čim se desi, znate da će on imati ogromne posledice po vas, da je ono što vam se dešava nepovratno.

Na primer, tri hica ispaljena iz pumparice u ženu koju volite.

Upravo će se to desiti Kamiju.

I nebitno je što tog dana idete, kao što je on išao, na sahranu najboljem prijatelju i što imate utisak da ste već ispunili svoju dnevnu dozu. Sudbina se ne zadovoljava sličnim banalnostima, ona je, uprkos tome, još kako kadra da se pojavi u obliku ubice naoružanog dvanaestomilimetarskim mosbergom 500 sa skraćenom cevi.

Sad ostaje da se vidi kako ćete reagovati. U tome je cela stvar.

Zato što je vaš um do te mere preneražen da najčešće reagujete isključivo refleksno. Kada je, na primer, pre ta tri hica, žena koju volite doslovno prebijena na mrtvo ime i kad posle toga jasno vidite kako ubica brzo repetira pušku i prislanja je na rame.

Nema sumnje da u takvim trenucima dolaze do izražaja izuzetni ljudi, oni koji umeju da donesu prave odluke u lošim okolnostima.

Ali ako ste običan čovek, branite se kako znate i ume-te. A suočeni sa jednim takvim zemljotresom, najčešće ste osuđeni na aproksimaciju ili grešku, ukoliko niste naprosto svedeni na nemoć.

Ako imate dovoljno godina ili su vam takve stvari već uništavale život, pretpostavljate da ste stekli imunitet. To je Kamijev slučaj. Njegova prva žena je ubijena, trebale su mu godine da se oporavi od te kataklizme. Kad prođete kroz jedno takvo iskušenje, mislite da ništa više ne može da vam se desi.

To je klopka.

Zato što ste spustili gard.

Za sudbinu, koja ima oštro oko, to je najbolji trenutak da vas zaskoči.

I podseti na nepogrešivu tačnost slučaja.

An Forestje ulazi u tržni centar *Monije* ubrzo posle početka radnog vremena. Glavni prolaz je maltene prazan, u vazduhu još lebdi pomalo ošamućujući miris sredstava za pranje, prodavnice se polako otvaraju, iznose se stalaže sa knjigama i nakitom, stalci sa reklamnim materijalom.

U tom pasažu, sagrađenom u XIX veku u dnu Jelisejskih polja, nalaze se luksuzne prodavnice, papirnice, prodavnice kožne galanterije, antikvarnice. Natkriven je staklenim oknima i iskusan šetač, kad podigne pogled, može da otkrije mnoštvo detalja u stilu art dekoa, ukrase od fajansa, korniše, male vitraže. Ali nju, u tom trenutku, uopšte ne zanima ono što je gore, detalji i tavanica najmanja su joj briga.

Treba joj, pre svega, kafa. Vrlo jaka.

Zato što se danas, kao za inat, Kamij dugo izležavao u krevetu. On je, za razliku od nje, više jutarnji tip. Ali An nije bila naročito raspoložena za to. Dakle, čim je ljubazno odbila Kamijevo udvaranje – ruke su mu vrele, tome nije uvek lako doleteti – otišla je pod tuš, zaboravivši kafu koju je spremila, vratila se u kuhinju brišući kosu, zatekla već ohlađenu kafu, uhvatila jedno kontaktno sočivo na nekoliko milimetara od otvora u umivaoniku...

Tada je već bilo vreme da krene. Praznog stomaka.

Stoga je, čim je stigla u pasaż *Monije*, koji minut posle deset, sela na terasu malog restorana na ulazu, gde je bila prvi gost. Aparat za kafu se još greje, mora da sačeka da je usluže i mada nekoliko puta baca pogled na sat, to ne radi zato što žuri. To je zbog konobara. Kako bi ga obeshrabrila. Pošto nema nekog naročitog posla dok čeka da se aparat ugrije, on koristi priliku da zapodene razgovor. Briše stolove oko nje gledajući je preko mišice i, glumeći nezainteresovanost, primiče joj se u koncentričnim krugovima. To je visok, mršav tip, razmetljivac masne plave kose, od onih kakvi se često sreću u turističkim centrima. Kad je završio poslednji krug, on stane kao ukopan ispred nje, s jednom rukom na krstima, zadivljeno uzdahne pogledavši napolje i izloži svoje mišljenje o vremenu, toliko mediokritetsko da je to tužno.

Taj konobar je budala, ali ima ukusa, pošto je An, sa četrdeset godina, i dalje neodoljiva. Nežna brineta, lepih svetlozelenih očiju, zanosnog osmeha... Ona je stvarno žena koja zrači. Sa jamicama na obrazima. I sporim, gipkim pokretima. Neminovno poželite da je dodirnete, jer na njoj sve deluje oblo i čvrsto, njene grudi, zadnjica, stomačić, butine, a sve to zapravo i jeste oblo i čvrsto, to su stvari zbog kojih čovek skrene pameću.

Svaki put kad pomisli na to, Kamij se zapita šta ona radi s njim. Njemu je pedeset godina, praktično je ćelav, i prvo i pre svega, visok je metar i četrdeset pet. Da biste imali jasniju predstavu, to je manje-više visina trinaestogodišnjaka. Bolje da odmah napomenemo kako bismo izbegli nagađanja: An nije visoka, ali je ipak dvadeset dva centimetra viša od njega. To je otprilike za glavu.

An odgovori na konobarevo udvaranje ljupkim, vrlo rečitim osmehom: nosi se (momak pokaže da je razumeo, tako mi i treba kad se trudim da budem ljubazan), i čim saspe kafu u grlo, krene kroz pasaż *Monije* prema Ulici Žorž-Flan-dren. Skoro je na drugom kraju kad zavuče ruku u tašnu, verovatno da bi uzela novčanik, i oseti nešto vlažno. Prsti su joj umazani mastilom. Hemijska olovka koja curi.

Ruku na srce, za Kamija priča počinje upravo sa tom hemijskom olovkom. Ili sa činjenicom da je An odlučila da ode u taj tržni centar, a ne neki drugi, baš tog jutra, a ne nekog drugog itd. Zbir podudarnosti potrebnih da bi se desila tragedija zaista je neverovatan. Ali jednom takvom zbiru podudarnosti Kamij duguje i to što je jednoga dana sreo An, ne možemo stalno samo da se žalimo.

Dakle, ta obična hemijska olovka, sa umetkom sa mastilom, curi. Tamnoplava je i majušna. Kamij lako može da je zamisli. An je levoruka, kad piše, šaka joj je u neobičnom

položaju, nije vam jasno kako to izvodi, a pritom piše vrlo velika slova, rekli biste da besno niže potpise, i začudo, uvek bira minijaturne olovke, zbog čega je taj prizor još neobičniji.

Kad izvadi iz tašne ruku umrljanu mastilom, An se odmah zabrine zbog štete. Traži rešenje, i pronalazi, desno od sebe, žardinjeru sa cvećem. Spusti tašnu na drveni rub i počne sve da vadi.

Prilično je iznervirana, ali šteta nije tako velika. Uostalom, ako je bar malo poznajete, jasno vam je da nema razloga da se plaši, An nema ništa. Ni u tašni, ni u životu. Ono što ima na sebi svako može da priušti. Nije kupila ni stan, ni auto, troši onoliko koliko zaradi, ne više, ali ni manje od toga. Ne štedi zato što nije tako vaspitana: otac joj je bio trgovac. Neposredno pre nego što je bankrotirao, pobeo je sa kasom četrdesetak udruženja čiji je blagajnik postao kratko vreme pre toga i nikad ga više nisu videli. To nesumnjivo objašnjava zašto An ima prilično ravnodušan odnos prema novcu. Poslednji put je imala finansijske probleme u vreme kad je sama podizala ćerku Agat, a to je bilo davno.

An odmah baci olovku u kantu za đubre, pa stavi mobilni telefon u džep jakne. Novčanik joj je umazan, i on je za bacanje, ali su dokumenta u njemu neoštećena. Što se tiče tašne, postava je vlažna, ali mastilo nije probilo. Možda An tada obeća sebi da će tog prepodneva kupiti novu, tržni centar je idealno mesto za to, ali to nikad nećemo saznati, jer će je ono što će uslediti sprečiti da pravi planove. U međuvremenu, obloži, kako-tako, dno maramicama koje ima kod sebe. Pošto je sve to završila, zabrine se zbog prstiju umazanih mastilom, sada na obema rukama.

Mogla bi da se vrati u restoran, ali je mogućnost da se ponovo sretne sa konobarom prilično obeshrabrujuća. Sprema se, ipak, to da uradi kad ispred sebe ugleda tablu sa

oznakom za javni toalet, što se ne viđa tako često na takvim mestima. Nalazi se odmah iza poslastičarnice *Kardon* i juvelirnice *Defose*.

Počev od tog trenutka, stvari počinju ubrzano da se odvijaju.

An pređe trideset metara koji je dele od toaleta, otvori vrata i nađe se naspram dvojice muškaraca.

Ušli su kroz izlaz za slučaj opasnosti koji vodi na Ulicu Damijani i zaputili se u unutrašnjost tržnog centra.

Delić sekunde... Da, smešno je, ali to je činjenica: da je An ušla pet sekundi kasnije, oni bi već stavili fantomke i sve bi bilo drugačije.

Samo što se odvija ovako: An ulazi, svi su zatečeni i skamene se.

Ona naizmenično gleda dvojicu muškaraca, iznenađena zbog njihovog prisustva, ponašanja i, pre svega, crnih kombinezona.

I zbog njihovog oružja. Pumparica. Čak i ako se ne razumemo u oružje, to ostavlja vrlo snažan utisak.

Jedan od dvojice tipova, onaj niži, nešto promumla, možda nešto uzvikne. An ga pogleda, zgranut je. Ona zatim okrene glavu prema onom drugom. On je viši, ima grubo, četvrtasto lice. Scena traje samo nekoliko sekundi, ali tri lika ostaju nema, nepomična, svi su zapanjeni, zatečeni. Njih dvojica žurno navuku fantomke. Viši podigne pušku, napravi poluokret i, kao da drži sekiru i sprema se da obori hrast, udari An kundakom posred lica.

Iz sve snage.

Bukvalno joj raznese glavu. Čak ispusti glasan uzdah iz stomaka, kao teniseri kad zveknu lopticu.

An krene unazad, pokuša da se uhvati za nešto, ali ne nailazi ni na šta. Udarac je bio tako iznenađan i snažan da ima utisak kako joj se glava odvojila od ostatka tela. Odbačena je više od metra unazad; udari potiljkom u vrata, raširi ruke i skljoka se na pod.

Drveni kundak je razvalio praktično polovinu lica, od vilice do slepoočnice, smrskao je levu jagodicu, koja se raspukla kao neka vočka, pocepavši joj obraz u dužini od desetak centimetara; krv je odmah šiknula. Zvuk je spolja ličio na udarac bokserske rukavice u vreću za vežbanje. Za An, iznutra, to je poput udarca čekića, ali čekića širokog dvadesetak centimetara, koji se drži i kojim se zamahuje s obe ruke.

Drugi muškarac krene da urla, deluje besno. An ga čuje, ali vrlo nejasno, pošto je njenom umu teško da se sabere.

Kao da se nije ništa desilo, onaj viši krene ka An, uperi joj pušku u glavu, repetira je širokim, naglim pokretom i spremi se da opali kad njegov saučesnik ponovo zaurla. Ovoga puta mnogo glasnije. Možda ga čak uhvati za rukav. An, ošamućena, ne uspeva da otvori oči, samo joj se šake pomeraju, otvaraju i zatvaraju, uprazno, grčevito i refleksno.

Čovek koji drži pumparicu zastane, okrene se, okleva: tačno je da su pucnji najsigurniji način da privuku pandure i pre nego što su počeli, to će vam svi profesionalci potvrditi. Sekundu se dvoumi šta da uradi, pa kad se odluči, okrene se ponovo prema An i krene dugo da je šutira. U lice i trbuh. Ona pokušava da izbegne udarce, ali, mada nalazi snage za to, onemogućavaju je vrata uz koja je pribijena. Nema kud. S jedne strane su vrata uz koja je priljubljena, s druge čovek koji je, održavajući ravnotežu na jednoj nozi, snažno udara vrhom cipele. Između dve salve udaraca, An na tren dođe do daha, tip nakratko prestane i, verovatno zato što ne postiže

očekivani rezultat, odluči da pređe na radikalniju metodu: okrene pušku, podigne je iznad njene glave i krene da je mlati kundakom. Iz sve snage, svom silinom.

Kao da pokušava da zabije kolac u zaleđeno tlo.

An se izvije ne bi li se zaštitila, pa se okrene i oklizne u lokvi krvi, koje je sada već mnogo, pa stavi prekrštene šake na glavu. Prvi udarac završi u predelu potiljka. Drugi, precizniji, smrska joj prste.

Promena metode nije naišla na jednodušno odobravanje, pošto se drugi muškarac, onaj niži, sad grčevito drži za saučesnika i ne dozvoljava mu da je i dalje udara tako što ga čvrsto steže za mišicu i viče. Nema problema, tip odustaje od svog plana, vraća se na zanatsku tehniku. Ponovo počne da šutira An u telo, udarci su precizni, zadaje ih ogromnom kožnom cokulom, jednom od onih kakve nose vojnici. Gađa glavu. An se, sklupčana, i dalje štiti rukama, udarci pljušte po njenoj glavi, potiljku, podlakticama, leđima, ko zna koliko je to udaraca nogom, lekari će reći najmanje osam, patolog kaže devet, ko će ga tačno znati, pljušte sa svih strana.

An u tom trenutku izgubi svest.

Onoj dvojici se čini da je stvar rešena. Ali Anino telo blokira vrata koja vode u tržni centar. Ne dogovarajući se, oni se nagnu, niži uhvati An za ruku i povuče je ka sebi, glava mlade žene zvekne o pločice i kotrlja se po njima. Kad vrata konačno mogu da se otvore, on pusti ruku, koja tresne na pod, ali ostane u gotovo gracioznom položaju, tako su naslikane šake nekih bogorodica, nežne i izdužene. Da je prisustvovao tom delu scene, Kamij bi odmah uočio neobičnu sličnost između Anine ruke, između tog prepuštanja, i *Žrtve* ili *Obamrle žene* Fernanda Peleza, što bi se vrlo loše odrazilo na njegov moral.

Priča bi mogla ovde da se završi. Priča o zlosrećnim okolnostima. Ali viši od one dvojice ne gleda tako na stvari. On je očigledno glavni i vrlo brzo proceni situaciju.

Šta će se sad desiti sa tom ženskom?

Hoće li se probuditi iz nesvesti i početi da vrišti?

Ili će upasti u tržni centar *Monije*?

Ili, još gore, pobeći, a da on to ne primeti, kroz izlaz za slučaj opasnosti i pozvati pomoć?

Ili će se sakriti u nekoj kabini u toaletu, uzeti mobilni i pozvati policiju?

On onda ispruži nogu kako bi vrata ostala otvorena, nagne se prema njoj, uhvati je za gležanj desne noge, izađe iz toaleta i vuče je po podu tridesetak metara, onako kako dete vuče igračku, sa istom lakoćom, sa istom nezainteresovanošću za ono što se dešava iza njega.

Anino telo tu i tamo zapne za nešto, rame joj udari o ugao toaleta, kuk o zid hodnika, glava mlatara u ritmu potresa, zvekne čas u lajsnu, čas u ugao neke žardinjere s biljkama koje oivičavaju hodnik. An je sada samo krpa, džak, bezoblična, beživotna lutka koja gubi krv i ostavlja za sobom široki crveni trag koji se, iz minuta u minut, sve više zgrušava, krv se brzo suši.

Kao da je mrtva. Kad je čovek pusti, na podu ostavi raštrafljeno telo koje i ne pogleda, ono ga se više ne tiče, upravo je repetirao pušku sigurnim, odlučnim pokretom, koji jasno svedoči o njegovoj nepokolebljivosti. Dvojica muškaraca upadaju u juvelirnicu *Defose* izvikujući naredbe. Prodavnica samo što se otvorila. Posmatrača bi, da ga je bilo, sigurno iznenadio raskorak između surovosti koju

pokazuju od samog ulaska u radnju i malog broja ljudi koji se u njoj nalaze. Ona dvojica se izdiru na osoblje (tu su samo dve žene) dok izdaju naređenja, odmah kreću s udarcima, u stomak, lice, sve se odvija vrlo brzo. Čuju se lomljava stakla, vriska, jauci, uplašeno dahtanje.

Da li zbog toga što joj se glava vukla po podu trideset metara, zbog potresa prilikom tog transporta, iznenadnog buđenja nagona za život... tek An u tom trenutku pokušava da se ponovo uključi u stvarnost. Njen mozak, poput poludelog radara, očajnički traži smisao u onome što se dešava, ali uzalud, svest joj je pomućena, bukvalno umrtvljena udarcima, neočekivanošću onoga što se događa. Što se tiče tela, ono je otupelo od bola, ne može da pomeri ni najmanji mišić.

Prizor Aninog tela koje je vučeno kroz hodnik i leži u lokvi krvi na ulazu u prodavnicu imaće jednu pozitivnu posledicu: znatno će ubrzati razvoj situacije.

Prisutne su samo vlasnica i učenica na praksi, devojčica od šesnaest godina, mršava kao čačkalica, koja nosi staračku punđu ne bi li delovala malo dostojanstvenije. Čim vidi da ulaze dvojica muškaraca sa fantomkama i oružjem, čim shvati da je to pljačka, ona zine kao riba, hipnotisana, pasivna poput žrtve spremne da bude prineta na oltar. Noge joj se oduzmu, mora da se pridržuje za tezgju. Pre nego što su je izdala kolena, uperena joj je cev puške u lice, i ona se polako spustila, kao sufle. Provešće ostatak vremena u tom položaju, brojeći otkucaje srca, sa rukama preko glave, kao da očekuje kišu kamenja.

Vlasnica juvelirnice se pak zaceni kad ugleda Anino beživotno telo, koje je jedan od one dvojice vukao po podu držeći ga za jedno stopalo, sa suknjom podignutom do struka, ostavljajući za sobom širok trag krvi. Ona pokuša da izgovori

---

neku reč, koja se negde zaglavila. Viši od one dvojice stao je na ulaz u prodavnicu, nadgleda prilaze, niži joj je pritrčao, sa uperenim oružjem. Grubo joj zabija cev u stomak. Ona jedva zauzda nagon za povraćanje. On ništa ne kaže, nema potrebe, ona se već ponaša kao automat. Nespretno isključuje bezbednosni sistem, traži ključeve od vitrina, ali nisu svi kod nje, mora da ode u sobu iza prodavnice i kad napravi prvi korak, shvati da se upišala. Drhtavom rukom pruži svežanj ključeva. Neće to nikad reći ni u jednom iskazu, ali ona mu tada šapne: „Nemojte da me ubijete...“ Dala bi celu planetu Zemlju u zamenu za dvadeset sekundi života. Rekavši to, premda joj niko nije naredio, legne na pod, s rukama na potiljku; čuće se kako nešto grozničavo mrmlija, to su molitve.

Ako se ima u vidu surovost tih ljudi, čovek se stvarno zapita da li su molitve, makar i vatrene, praktično rešenje. Nije ni važno, dok traju molitve, ona dvojica ne dangube, otvorene su sve vitrine i njihov sadržaj je ubačen u velike platnene džakove.

Pljačka je odlično pripremljena, traje manje od četiri minuta. Vreme je dobro odabrano, ulazak kroz toalete dobro smišljen, uloge su vrlo profesionalno podeljene: dok prvi muškarac prazni vitrine sa nakitom, drugi stoji, kraj vrata, snažan i odlučan, osmatra, s jedne strane, prodavnicu, a s druge, tržni centar.

Video-kamera, postavljena u prodavnici, snimiće prvog pljačkaša kako otvara vitrine i fioke i kupi plen. Druga kamera pokriva ulaz u juvelirnicu i mali deo tržnog centra. Upravo se na snimcima sa te kamere vidi An, koja leži u hodniku.

Počev od tog trenutka, postaju vidljivi propusti u organizaciji pljačke. Počev od trenutka kada se, na snimcima, vidi da se An mrda. Sasvim malo, to liči na refleksni pokret.

Kamij je najpre sumnjao, nije bio siguran da je dobro video, ali jeste, nema sumnje, An se mrda... Pomeru glavu, okreće je zdesna nalevo, sasvim polako. Kamij poznaje taj pokret, ponekad, kad hoće da se opusti, razmrda vratne pršljenove i mišiće, pominje „sternokleido-mastoidni“ mišić, Kamij nije ni znao da tako nešto postoji. Naravno, pokret ovoga puta nema ni amplitudu ni smirenost pokreta za opuštanje. An leži na boku, desna noga joj je savijena, koleno joj dodiruje grudi, leva noga je ispružena, torzo joj je izokrenut, čovek bi pomislio da se upravo okreće, visoko zadignuta suknja otkriva bele gaćice. Lice joj obilno krvari.

Ona nije legla, bačena je tu.

Na početku pljačke, muškarac koji ostaje kraj An baca povremeno pogled na nju, ali pošto je prestala da se mrda, sva njegova pažnja usredsređena je na osmatranje okoline. Ne bavi se više njom, okreće joj leđa i ne primećuje čak ni da je potočić krvi stigao do njegove desne pete.

An se pak upravo probudila iz košmara i pokušava da dâ smisao onome što se dešava oko nje. Kad podigne glavu, kamera joj nakratko uhvati lice. To je srceparajuće.

Kad ga ugleda, Kamij je toliko šokiran da promaši dugme na daljinskom upravljaču, dvaput pokušava da ga pritisne, pa zaustavi, premota unazad: čak je i ne prepoznaje. Nema ničeg zajedničkog između An, njenog blistavog tena, njenih nasmejanih očiju i tog lica oblivenog krvlju, podbulog, praznog pogleda, koje kao da se već udvostručilo i izobličilo.

Kamij se uhvati za ivicu stola, momentalno dobije želju da zaplače, jer je An preko puta kamere, kao da se okrenula manje-više u njegovom pravcu da mu nešto kaže, da traži pomoć, on odmah to zamisli, a takvo ponašanje je vrlo opasno. Zamislite nekog bližnjeg, nekoga ko računa na vašu zaštitu, zamislite ga kako pati, kako umire i obličje vas hladan

---

znoj, ali proširite ugao gledanja i zamislite ga kako vas doživava u trenutku kad je njegov užas nesavladiv i poželetete da umrete. Kamij se nalazi u takvoj situaciji, potpuno nemoćan, ispred tog ekrana, može samo da gleda te snimke, sve se to odavno završilo...

To je nepodnošljivo, stvarno nepodnošljivo.

Odgledaće te prizore na desetine puta.

An će se pak ponašati kao da okolina ne postoji. Isto bi uradila i kad bi pljačkaš stao iznad nje i ponovo joj uperio cev puške u potiljak. To je neverovatan nagon za opstanak, premda, posmatrano s druge strane ekrana, pre liči na samoubistvo: u tom položaju, na nepuna dva metra od naoružanog čoveka, koji je, nekoliko minuta ranije, pokazao spremnost da joj bezosećajno ispali metak u glavu, An se sprema da uradi ono što niko drugi ne bi ni pomislio da uradi. Pokušaće da ustane. Ne obazirući se na posledice. Pokušaće da pobegne. An je žena jakog karaktera, ali odatle pa do toga da krene goloruka na pumparicu...

Ono što će se desiti gotovo je automatski rezultat te situacije: sukobiće se dve suprotstavljene energije. Jedna će morati da pobeđi. Uхваćene su u splet okolnosti. Jedna od te dve energije preteže, pošto se oslanja na dvanaestomilimetarsku pušku. To joj svakako pomaže da prevagne. Ali An nije sposobna da proceni odnos snaga, da racionalno proceni kolike su joj šanse, ponaša se kao da je sama. Ona sakupi svu životnu snagu koja joj je ostala – a na snimcima se odmah vidi da je to vrlo malo – privuče nogu, osloni se na ruke, to je vrlo mučno, šake joj se klizaju u lokvi krvi, umalo se ne prostre na pod, ponovi to još jednom, zbog sporosti sa kojom pokušava da se podigne, u tom prizoru ima nečeg nestvarnog. Užasno je teška, troma, bezmalo se čuje kako

stenje, čovek ima želju da se napinje zajedno s njom, da je povuče, pomogne joj da ustane.

Kamij pak ima želju da je preklinje da ništa ne radi. Čak i da prođe jedan minut pre nego što se onaj tip okrene, An, onako ošamućena i izgubljena, neće preći ni tri metra, prvi hitac će je prepoloviti. Ali Kamij je iza ekrana, nekoliko sati kasnije, i ono što on sada može da misli nema više nikakvog značaja, prekasno je.

Aninim ponašanjem ne upravlja nikakva misao, to je odlučnost u čistom stanju, koja izmiče bilo kakvoj logici. Na snimku je to jasno kao dan: jedini uzrok njene odlučnosti leži u njenoj želji da preživi. Ona ne izgleda kao žena kojoj se, iz neposredne blizine, preti pumparicom, već kao pijanica posle noćnog provoda koja će uzeti svoju tašnu – koju steže od početka, koju je vukla za sobom i koja se kupa u krvi – i, posrćući, potražiti izlaz kako bi se vratila kući. Čovek bi se zakleo da joj je glavni protivnik pomućena svest, a ne dvanaestomilimetarska puška.

Ključnim stvarima ne treba ni sekund da bi se desile: An ne razmišlja, na jedvite jade ustaje. Uspostavlja privid ravnoteže, suknja joj je i dalje zakačena i otkriva nogu do vrha... Nije još ni ustala, a već se dala u beg.

Počev od tog trenutka, sve kreće nizbrdo, to je sada samo niz nedoslednosti, slučajnosti i nespretnosti. Reklo bi se da Bog, nakon što su ga događaji prevazišli, ne zna više šta da radi, pa glumci improvizuju, i to je neminovno loše.

Najpre zato što An ne zna gde je, ne može da se orijentiše. Čak je krenula da beži u pogrešnom smeru. Kad bi ispružila ruku, dotakla bi muškarčevo rame, on će se svakog časa okrenuti.

Ona se dugo klati, omamljena, ošamućena. Pravo je čudo kako uspeva da održi ravnotežu. An obriše rukavom okrvavljeno lice, nagne glavu u stranu, kao da nešto sluša, hoće da napravi korak... I odjednom, ko bi ga znao zašto, reši da potrči. Kada to vidi na snimku, Kamij izgubi prisebnost, oseća kako se raspada ono malo emocionalnog kostura što mu je ostalo.

Anina namera je dobra. Problematično je njeno sprovođenje u delo, zato što joj se stopala klizaju u lokvi krvi. Ona se očigledno kliza, kao na ledu. To bi u crtanom filmu možda bilo smešno, u stvarnosti je tužno, jer se kliza u sopstvenoj krvi, trudi se da ne padne, da se orijentiše, a samo se batrga, opasno se klateći. Ostavlja utisak da trči na usporenom snimku ispred onoga od čega hoće da pobjegne, to je jezivo.

Muškarac u prvi mah nije svestan situacije. An samo što ne padne na njega, ali njena stopala odjednom naiđu na delić suvog poda, ona povratu privid stabilnosti, ne treba joj više i, kao pod dejstvom neke opruge, krene.

U pogrešnom smeru.

Najpre iscrta neobičnu putanju, okrećući se oko svoje ose, kao rašrafljena lutka. Napravi četvrt kruga, zakorači, pa stane, ponovo se okrene kao zalutali šetač koji pokušava da nađe put i na kraju, nekim čudom, shvati gde je otprilike izlaz. Prođe nekoliko sekundi pre nego što pljačkaš primeti da njegova žrtva beži. Čim to vidi, okrene se i opali.

Kamij će stalno iznova gledati snimak: nema sumnje, čovek sa puškom je zatečen. Oružje drži u visini bedra. Kad neko ima pumparicu, to je položaj koji zauzme da bi smakao sve što se nalazi bilo gde u opsegu od četiri-pet metara. Možda nije u potpunosti povratio samouverenost. Ili je, naprotiv, previše siguran u sebe, to se često dešava, uzмите nekog stidljivka, dajte mu dvanaestomilimetarsku pušku i

slobodu da je upotrebi, odmah će postati bezmalo drzak. Ili je to zbog iznenađenja, ili svega toga zajedno. Činjenica je, ipak, da je cev uperena uvis, previše visoko. Opalio je refleksno. Bez nišanjenja.

An pak ništa ne vidi. Potpuno dezorijentisana, ona odmiče kroz crnu rupu kad se na nju sruči kiša krhotina, pošto je metak razneo prozorsko staklo iznad nje, na nekoliko metara od izlaza: polukružni vitraž koji ima skoro tri metra u prečniku. S obzirom na to kakva je sudbina zadesila An, surovo je konstatovati da je vitraž prikazivao prizor iz lova sa konjima i psima. Dva čila konjanika skakuću nekoliko metara iza jelena sa prevelikim rogovima na koga doslovno nasrće čopor pasa iz koga izbija agresivnost, sjajni ocnjaci, halapljive čeljusti, jelenu se crno piše... Neverovatno, pasaž *Monije* i njegov polukružni vitraž preživeli su dva svetska rata i bio je potreban upad naoružanog i nespretnog pljačkaša... Neke stvari je teško prihvatiti.

Sve drhti, stakla, ogledala, tlo, svi se instinktivno štite, svako na svoj način.

„Uvukao sam glavu u ramena“, reći će antikvar Kamiju, pokazujući kako.

To je čovek od trideset četiri godine (naglasio je taj broj, to nije isto što i trideset pet). Nosi prekratku periku, koja je napred i na potiljku odignuta od glave. Ima širok nos i desno oko mu je maltene zatvoreno, izgleda otprilike kao lik sa šlemom na Đotovoj fresci *Idolopoklonstvo*. Dovoljno je da se priseti praska, pa da se zgrane.

„Prosto je: pomislio sam da je teroristički napad. (Misli kako je time sve rekao.) Ali onda sam rekao sebi: ne, bilo bi smešno da ovde bude napad, ovo nije meta i tako dalje, i tako dalje.“

On je od onih svedoka koji svaki put pomalo izmisle stvarnost. Nije, međutim, od onih koji se potpuno izgube. Pre nego što je otišao da vidi šta se dešava u tržnom centru, bacio je pogled oko svoje radnje kako bi video ima li štete.

„Ništa“, kaže oduševljeno, lupivši noktom palca po zubima.

Tržni centar je visok i uzak, to je hodnik od petnaestak metara oivičen prodavnicama, sav u izlozima. Prasak je strahovito snažan za takav prostor. Posle eksplozije, vibracije se pojačavaju brzinom zvuka, a onda se zavrte i krenu da se odbijaju o sve što im se ispreči na putu, to stvara jeku čiji talasi stižu gusto zbijeni.

Hitac, a zatim na hiljade krhotina stakla koje se obrušavaju poput kiše zaustavili su An. Da bi se zaštitila, ona podiže ruke iznad glave, privlači bradu na grudi, posrće, pada, ovoga puta na bok, telo joj se kotrlja po krhotinama, ali potrebno je više od pucnja iz puške i rasprskavanja vitraža da bi se zaustavila jedna takva žena. Ko zna kako, opet je na nogama.

Ubica je prvi put promašio, izvukao je pouku, sada ne žuri. Na snimcima se vidi kako ponovo puni pušku, naginge glavu, da je snimak dovoljno jasan, videlo bi se kako mu se kažiprst savija oko oroza.

Iznenada se pojavljuje ruka u crnoj rukavici, to je drugi muškarac, koji ga gurne udarivši ga po ramenu u trenutku kad opali...

Izlog knjižare se razleće, čitavi komadi stakla, neki veličine tanjira, oštri kao žilet, padaju na pod i rasprskavaju se.

„Bila sam u sobi iza prodavnice...“

Žena od nekih pedeset godina, prava prodavačica, zdepasta, samouverena, skup puder, kozmetičarka dvaput nedeljno, a uz to narukvice, ogrlice, lančići, prstenje, broševi, minđuše (čovek se stvarno zapita zašto je pljačkaši nisu

poneli zajedno s plenom), promukao glas, pušenje, možda i alkohol, Kamij nema vremena da istražuje. Sve se to desilo pre samo nekoliko sati, loše se oseća, želi da zna, nestrpljiv je.

„Izjurila sam...“, kaže ona, pokazujući širokim pokretom ruke na hodnik.

Napravi pauzu, uživa u svemu što joj daje na značaju. Održava napetost. Sa Kamijem to neće dugo trajati.

„Požurite!“, promrmlja on hrapavim glasom.

Nije baš ljubazan za jednog pandura, pomisli ona, mora da je to zbog visine, to sigurno izaziva želju za osvetom, ogorčenost. Ubrzo posle pucnjeva, videla je kako je Anino telo bačeno na stalaže, kao da ju je neka džinovska ruka gurnula s leđa, i kako se zatim odbilo o izlog i palo na pod. Slika je i dalje toliko snažna da knjižarka zaboravlja na napetost.

„Smrskala se o izlog! Ali čim je dotakla pod, ponovo je pokušala da ustane! (Šokirana je, čak zadivljena.) Bila je krvava i veoma uzrujana, mlatarala je rukama, klizala se u mestu. Vidite...“

Na snimku, na tren, dvojica muškaraca deluju skamenjeno. Onaj koji je skrenuo metak grubo gurnuvši saučesnika bacio je vreće na pod. Klata rukama, spreman je da se potuče. Ispod fantomke vide se samo njegove stisnute usne, reklo bi se da sikeće.

Onaj koji je pucao, spustio je pak pušku. Šake mu se grče oko oružja, oseća se da se koleba, ali na kraju načelo stvarnosti odnosi prevagu, odustaje. Nevoljno se okreće prema An. Sigurno je vidi kako ustaje i posrće ka izlazu iz pasaža *Monije*, ali treba požuriti, mora da se negde u njegovoj glavi uključio alarm: sve ovo pomalo predugo traje.

Njegov saučesnik zgrabi vreće i utrapi mu jednu, taj potez ga natera da se odluči. Obojica beže trčecim korakom i nestaju sa ekrana. Delić sekunde kasnije, onaj koji je pucao

okreće se i vraća nazad, vidi se kako se ponovo pojavljuje s desne strane: podiže tašnu koju je An ostavila dok je bežala i odlazi. Više se neće vraćati. Zna se da su dvojica muškaraca otišla u toalet i, nekoliko sekundi kasnije, izašla na Ulicu Damijani, gde ih je saučesnik čekao u kolima.

An pak ne zna više gde se nalazi. Pada, ustaje, ali ipak stigne, ko zna kako, do izlaza iz tržnog centra i izbije na ulicu.

„Bila je sva u krvi i koračala je... Čovek bi pomislio da je zombi!“

Južnoameričko poreklo, crna kosa, bakrenasta put, dvadesetak godina. Radi u frizerskom salonu, tačno na uglu, krenula je po kafu.

„Aparat nam se pokvario, treba da se ide u kafić po kafu za mušterije.“

To gazdarica objašnjava. Žanin Geno. Ona stoji kao ukopana preko puta Verhuvena, izgleda kao vlasnica javne kuće, ima sve potrebne atribute. I osećaj odgovornosti: ne bi pustila neku od svojih devojaka da ćaska, bez nadzora, sa muškarcima na pločniku. Razlog zbog kog je izašla nije važan, kafa, pokvaren aparat, Kamiju je sve to nebitno. Zapravo, i nije.

Zato što u trenutku kad An izbije na ulicu, frizerka nosi okrugli poslužavnik sa pet kafa i ide brzim korakom, mušterije su u toj četvrti nesnosne, imaju para, zahtevne su, smatraju da je to njihovo pravo.

„Mlaka kafa, to je katastrofa“, objasni gazdarica, iz čijeg pogleda izbija patnja.

Dakle, mlada frizerka.

Iznenadena i znatiželjna zbog dve eksplozije koje je čula sa ulice, trči pločnikom sa svojim poslužavnikom i naleće na ludakinju oblivenu krvlju koja izlazi, posrćući, iz tržnog centra. Šokira se. Dve žene se sudare, poslužavnik odleti, zbogom, šolje, tacne, čaše s vodom, sve kafe završe na

frizerkinom plavom kompletu, uniformi frizerskog salona. Pucnji iz puške, kafe, izgubljeno vreme, to još i može da prođe, ali komplet koji toliko košta, strašno, gazdaričin glas sada dostiže visoke tonove, hoće da pokaže štetu, u redu, u redu, klima Kamij glavom, ona pita ko će da plati hemijsko čišćenje, to mora valjda da bude predviđeno zakonom, u redu, ponovi Kamij.

„I nije se čak ni zaustavila...“, napomene gazdarica, kao da se radilo o sudaru sa motociklom.

Ona sada prepričava događaj kao da se njoj desio. Govori kao osoba od autoriteta, zato što se, kao prvo, radi o „njennoj devojci“, a zatim i zato što joj nezgoda sa kafama prosutim na uniformu daje neka prava. To uvek utiče na mušterije. Kamij je uhvati za mišicu, ona znatiželjno spusti pogled na njega, kao na govno na pločniku.

„Prestanite...“, kaže Kamij sasvim tiho, „da me živcirate.“

Gazdarica ne može da veruje rođenim ušima. Da joj taj patuljak to kaže! To je prevršilo svaku meru. Ali Verhuyen je netremice gleda pravo u oči, to je ipak zastrašujuće. Suočena sa neprijatnom situacijom, mala frizerka hoće da pokaže kako joj je stalo do posla.

„Ječala je...“, napomene ne bi li promenila temu.

Kamij se okrene prema njoj, hoće da sazna nešto više o tome. Kako ječala? Da, tihi jauci, kao... teško je objasniti... ne znam kako da kažem. Pokušajte, kaže gazdarica, koja hoće da se iskupi u očima policije, nikad se ne zna, mune laktom svoju devojkicu, hajde, uradite ono što vam gospodin kaže, ti jauci, kakvi jauci? Devojkica ih gleda, trepće, nije sigurna da je dobro razumela šta se od nje traži i, odjednom, umesto da opiše jauke, ona pokuša da ih oponaša, krene tiho da jauče, stenje, traži pravi tonalitet, *iiii, iiiii*, u stvari, *aaaah, aaaah*, da, pre tako, kaže ona, vrlo usredsređena, *aaaah, aaaah*, i

pošto je konačno pronašla pravi zvuk, počne glasnije da ječi, zažmuri, pa otvori oči, iskolači ih, *aaaaah, aaaaah*, čovek bi se, posle nekoliko sekundi, zakleo da će svršiti.

Na ulici su, ima dosta sveta (nalaze se na mestu gde su čistači nehajno polili vodom Aninu krv, koje je bilo i u slivniku, ljudi prelaze preko još vidljivih tragova krvi, Kamiju to teško pada...), prolaznici otkrivaju pandura od metar i četrdeset pet i, preko puta njega, mladu tamnoputu frizerku koja čudno zuri u njega i ispušta orgazmičke, piskave jauke, dok je vlasnica javne kuće gleda s odobravanjem... Bože blagi, nikad ranije nisu ovde videli tako nešto. Trgovci, na ulazima u svoje prodavnice, prisustvuju, užasnuti, tom prizoru. Već su i pucnji loša reklama, a sad još ta ulica postaje i bordel.

Kamij će sakupiti svedočenja, uporediti ih i shvatiti kako se sve to završava.

An izlazi iz prolaza *Monije* u Ulicu *Žorž-Flandren* kod broja 34, potpuno izgubljena, skreće desno i ide ka semaforu. Nekoliko metara dalje sudara se sa frizerkom, ali se ne zaustavlja, nastavlja svojim putem, korak po korak, pridržavajući se za karoserije parkiranih automobila, pronalaze tragove njenih, pljoštimize položenih, krvavih dlanova na krovovima i vratima automobila. Posle eksplozija koje su doprle iznutra, ta žena, oblivena krvlju od glave do pete, svi-ma na ulici izgleda kao prava-pravcata utvara. Leluja se dok hoda, klati napred-nazad, ali ne može da se zaustavi, ne zna više šta radi, gde se nalazi, hoda, ječi (*aaaaah, aaaaah*) kao da je pijana, ali hoda. Ljudi se razmiču ispred nje. Neko se ipak odvaži i kaže: „Gospođo?“, ali ga šokira sva ta silna krv...

„Verujte mi, gospodine, uplašio sam se od te mlade žene... Nisam znao šta da radim.“

Uzrujan je. Starac smirenog lica, užasno mršavog vrata, pomalo zamagljenog pogleda, katarakta, pomisli Kamij, i

njegov otac ju je imao pred kraj života. Posle svake rečenice utone u san. Oči su uprte u Kamija, magla mu zaklanja pogled, prođe nego vreme pre nego što nastavi priču. Očajan je, širi ruke, takođe vrlo mršave, preplavljen emocijama, Kamij proguta pljuvačku.

Stari gospodin pozove: „Gospodo!“, ne usuđuje se da je pipne, ona je poput mesečarke, pušta je da prođe, An korača još malo.

A onda ponovo skrene desno.

Ne pokušavajte da shvatite zašto. To niko ne zna. Zato što je desno Ulica Damijani. I što dve ili tri sekunde nakon što se An pojavi, auto sa pljačkašima pojuri sumanutom brzinom.

Prema njoj.

I što, ugledavši svoju žrtvu na nekoliko metara od sebe, tip koji joj je razbio glavu i koji ju je dvaput promašio, ne može da odoli i ponovo uzima pušku. Da dovrši posao. Kad auto stigne do An, staklo je spušteno, oružje je ponovo upereno u nju, sve se odvija vrlo brzo, ona razaznaje oružje, ali ne može više da napravi ni jedan jedini pokret.

„Pogledala je kola...“, kaže gospodin, „ne umem to da objasnim... kao da ga je čekala.“

Svestan je da je rekao besmislicu. Kamij razume. Hoće da kaže kako je An svega dosta. Sada, posle svega što je doživela, spremna je da umre. Izgleda, uostalom, da se u tome svi slažu, An, tip koji je pucao, stari gospodin, sudbina, svi. Čak i frizerkica:

„Videla sam kako se puščana cev pojavljuje kroz prozor. I gospođa ju je videla. Svi smo je pratili pogledom, samo što je gospođa, znate, bila tačno naspram nje.“

Kamij zadržava dah. Svi se, dakle, slažu. Osim vozača. Po Kamijevom mišljenju – dugo je razmišljao o tome – vozač u tom trenutku ne zna tačno kolike su razmere pokolja. Dok je

čekao u kolima, čuo je pucnje, vreme predviđeno za pljačku odavno je isteklo. Nestrpljiv, zabrinut, sigurno je nervozno lupkao po upravljaču, možda se premišljao da li da pobjegne, kad je odjednom video kako se pojavljuju njegovi saučesnici, kako jedan gura onog drugog prema kolima... Ima li mrtvih?, pita se. Koliko? Pljačkaši konačno ulaze u auto. Pod pritiskom događaja, vozač kreće i na uglu ulice – prešli su nekih dvesta metara, auto je morao znatno da uspori kako bi ušao u raskrslu – vidi na pločniku okrvavljenu ženu koja posrće. Ugledavši je, onaj koji je pucao verovatno vikne da uspori još više, brzo spusti svoje staklo, možda čak pobedonosno usklikne, poslednja prilika se ne propušta, to ga maltene sudbina zove, kao da je iznenada sreo srodnu dušu, već je bio izgubio svaku nadu, kad evo nje! On grabi pušku, prislanja je na rame i nišani. Vozač pak u deliću sekunde vidi sebe kao saučesnika u ubistvu iz neposredne blizine, u prisustvu desetak svedoka, ne računajući ono što je moglo da se desi u tržnom centru, on ne zna šta se desilo, ali je saučesnik u tome. Pljačka se pretvorila u katastrofu. Nije tako zamišljao stvari...

„Kola su zakočila“, kaže frizerka. „Naglo! Gume su tako zaškripale...“

Pronaći će tragove guma na asfaltu, što će omogućiti da se utvrdi marka, porše kajen.

U kabini se svi tumbaju, uključujući i tipa sa puškom. Hitac raznosi dvojica vrata i bočna stakla parkiranog automobila pored koga se An skamenila, spremna da umre. Na ulici svi poležu na zemlju, osim starog gospodina koji nema vremena da napravi ni jedan jedini pokret. An se ruši na zemlju, vozač pritisne papučicu gasa, auto poskoči, gume ponovo zaškripe na asfaltu. Kad ustane, frizerka vidi starog gospodina koji se drži jednom rukom za zid, a drugom za srce.

An pak leži na pločniku, sa rukom u slivniku, sa jednom nogom ispod parkiranog automobila. „Presijavala se“, reći će stari gospodin, to je neminovno, prekrivena je krhotinama stakla koje se rasprslo.

„Na njoj je to izgledalo kao sneg...“

10.40

Turci nisu zadovoljni.

Uopšte nisu zadovoljni.

Debeljko se uskopistio, vozi oprezno, ali steže upravljajući dok prelazi preko Trga Etoal i spušta se Avenijom Velike armije. Mršti se. Trudi se da se ponaša demonstrativno. Ili se u njihovoj kulturi tako pokazuju osećanja.

Najviše se uzbudio njegov mlađi brat. Namćor. Neverovatno tamnoput, grubih crta lica, oseća se jogunasta narav. I on je vrlo pričljiv, maše kažiprstom, preti, to je prilično zamorno. Ne razumem ni reč – za mene je to kineski... – ali nije teško pogoditi: pozovu nas zbog brze i unosne pljačke, a upadnemo u pucjavu kojoj nema kraja. On raširi šake: a da te nisam zadržao? Trapavi anđeo lebdi u kabini. Očigledno insistira na svom pitanju, sigurno hoće da zna šta će se desiti ako je žena mrtva. Odjednom ga, to je jače od njega, ponovo obuzme bes: idemo u pljačku, a ne u pokolj itd.

Stvarno je zamorno. Sreća da sam ja staložen čovek, kad bih se iznervirao, stvar bi brzo krenula po zlu.

Ovo nema nikakvog značaja, ali je mučno. Momak troši energiju na optuživanje, bolje bi mu bilo da čuva snagu, trebaće mu brzi refleksi.

Nije sve prošlo baš onako kako je planirano, ali je glavni cilj postignut, to je najvažnije. Na podu su dva velika džaka.

To je dovoljno za neko vreme. A ovo je tek početak, jer ako sve bude u redu, vратиću vreme unazad i biće još džakova. I Turčin baca pogled na džakove, razgovara s bratom, izgleda da se slažu, vozač klima glavom. Domunđavaju se, kao da su sami, sigurno procenjuju koliku nadoknadu mogu da traže. Da *traže*... mora da se šale. S vremena na vreme, onaj malecki prestane da razgovara s bratom da bi se, besan, obratio meni. Razumem dve-tri reči: „lova“, „deoba“. Gde li su ih naučili, tek su dvadeset četiri sata u Francuskoj... Možda su Turci nadareni za jezike, ko će ga znati. Nije ni bitno, uostalom. Zasad je dovoljno da se pretvara kako mu je neprijatno, da se malo poguri, klima glavom i krivi lice kao da mu je žao, već su u Sent Uenu, kad nije gužva u saobraćaju, nema problema.

Promiče predgrađe. Neverovatno je koliko je Turčin glasan. Zbog njegovog dranja, kad stignu pred garažu, atmosfera u kolima je nepodnošljiva, oseća se da predstoji veliko razjašnjenje. Onaj niži postavi iz sveg grla neko pitanje, više puta jedno te isto, zahteva odgovor i da bi pokazao koliko je opasan, maše kažiprstom i lupka prstima po drugoj ruci, stisnutoj u pesnicu. Taj pokret verovatno ima jasno značenje u Izmiru, ali u Sent Uenu baš i nema. Opšti smisao je, međutim, jasan, tako izražava negodovanje i pretnju, treba da klima glavom, da kaže kako se slaže. To, uostalom, i nije laž, pošto ćemo se vrlo brzo sve dogovoriti.

Vozač je, u međuvremenu, izašao iz kola, ali uzalud se upinje da otključa garažu, nema šanse da podigne gvozdena vrata. Pokušava da okrene ključ i na jednu i na drugu stranu, zaprepašćen je, okrene se ka kolima, vidi se da se dvoumi, kad je probao ključ, sve je bilo u savršenom redu, preznojava se dok motor radi. Ne postoji opasnost da nas neko vidi, to je duga slepa ulica usred nedođije, ali ne bih voleo da se previše zadržimo.